Navigeren met de nieuwste smartphones

Wijs me de weg!

Wat zou je er van denken om je gsm, je persoonlijke agenda én je navigatietoestel om te ruilen voor één duivel-doet-al toestel? Clickx ging op pad met 6 nieuwe smartphones. Navigeren zij even goed als een 'echt' navigatietoestel? DAVID VANLAER

Ken je het geheugenspelletje 'Ik ga op reis en ik neem mee'? Speel dat maar eens met alle toestellen die je zoal meesjouwt tijdens vakantie- en werktrips. In je koffer steek je al snel een gsm (je moet toch kunnen telefoneren), een papieren agenda of elektronische pda (want je bent een bezige bij), een notebook (om je e-mails op te halen en wat te surfen) en wellicht ook een navigatiesysteem (want je kent niet alle wegen die naar Rome leiden). Je sleurt zo al snel ettelijke kilo's aan toestellen mee, terwijl het ook anders kan.
Een smartphone kan tegenwoordig heel wat meer dan de klassieke pda (je elektronische agenda huisvesten of je contacten bijhouden). De nieuwste modellen zijn van alle markten thuis en kan je zelfs inzetten als mobiel navigatietoestel voor in de wagen, maar ook tijdens wandelingen op je citytrip! Clickx haalde 6 toestellen naar het testlab en mocht hun navigatiekwaliteiten uitvoerig aan de tand voelen. Zoals gezegd kunnen de meeste toestellen nog veel meer, maar in deze test richten we ons specifiek op navigatie. Twee vragen branden op onze lippen. Zijn ze in de praktijk echt geschikt als navigatiesysteem? En welke citytrips zouden we van onze hoofdredacteur mogen boeken?

Zes toestellen getest

Motorola A780

Compact met beperkte mogelijkheden

IN DE DOOS

De A780 van Motorola oogt op het eerste zicht als een klassieke 'flip'-gsm, maar onder de klep vinden we een bescheiden kleurenaanraakschermpje van 240 x 320 pixels. Ten opzichte van zijn concurrenten zeker een mager beestje, al moet gezegd worden dat de A780 hierdoor wel het meest op een doorsnee, compact gsm-toestel lijkt. Motorola is vrijgevig en steekt in de doos meteen een 12-volt autolader én een autohouder met zuignap. Verder vinden we ook een Nederlandstalige handleiding, een reisadapter, oortelefoontjes, software en een synchronisatiekabel terug.

IN DE AUTO

De A780 heeft een ingebouwde gps-antenne en wordt geleverd met CoPilot-navigatiesoftware. We krijgen buitenshuis in luttele seconden een gps-fix, maar binnenshuis krijgen we geen verbinding met de gps-satellieten. Wel opvallend is dat het navigeren de A780 intensief bezighoudt, waardoor je moeilijk andere taken kan uitvoeren. De zichtbaarheid van het scherm is maar matig, met een onvoldoende hoog contrast in zonlicht. De geluidskwaliteit is heel pover, met een schelle navigatiestem die nauwelijks hoorbaar is in een rijdende wagen. Tel daarbij dat de navigatieaanwijzingen niet altijd kloppen met de realiteit, en vaak te laat (of helemaal niet) komen. Het kleine touchscreen is niet geschikt om snel met je vingers het navigatieprogramma te bedienen.

AAN DE PC

Motorola gebruikt voor dit toestel een eigen Linux-besturingssysteem. Via de meegeleverde MotoSync-software kan je de A780 met je pc synchroniseren. De installatiewizard herkent automatisch het toestel, en we kunnen zonder problemen onze Outlook-agenda, e-mails en contactpersonen van de pc naar het toestel kopiëren.

De Motorola A780 is het meest compacte toestel uit de test, maar zijn navigatiekwaliteiten stellen teleur.

HET VERDICT

De Motorola A780 is de meest compacte smartphone uit onze test en kan prima je e-mails, je agenda en je contactpersonen bewaren. Maar om te navigeren kijk je best uit naar een andere oplossing, want het scherm is ontoereikend, de software niet altijd even accuraat, en je hoort de instructies nauwelijks als je in de wagen zit.

PRODUCENT: Motorola, www.motorola.be
PRIJS: € 499 (inclusief CoPilot-navigatiesoftware)

- ▲ Compact all-in-one toestel
- ▼ Niet geschikt voor autonavigatie

BELLENDE PDA OF E-MAILENDE GSM?

In de winkel word je om de oren geslagen met allerlei termen die kriskras door elkaar gebruikt worden. Maar er is wel degelijk een verschil tussen een gsm, een pda en een smartphone. Een gsm heeft als basisfunctie telefoneren, en kan daarnaast extra functies krijgen, zoals agenda- en contactenbeheer. De kern van een pda is dan weer dat het vooral toegespitst is op agenda-, contacten- en berichtenbeheer. Vandaar ook het grote scherm. Een smartphone is eigenlijk een kruising tussen een gsm en een pda, en kan allerlei gedaantes aannemen. Traditionele gsm-merken zullen vertrekken van een gsm-vorm, om daar dan de extra functies aan toe te voegen die het een smartphone maken. Merken die groot zijn geworden in de pda-wereld, zullen dan weer hun concept van grote schermen trouw blijven, en er gsm-functionaliteit aan toevoegen.

WAAR HEBBEN WE OP GELET?

Smartphones puilen uit van de technologische spitsvondigheden en geven je talloze mogelijkheden. Wij kijken voor deze test vooral naar de capaciteiten van de smartphone als navigatietoestel. Is het scherm voldoende groot? Is het een touchscreen, en kan je het met je vingertippen bedienen? Klinkt de luidspreker wel hard genoeg in een rijdende wagen? En hoe zit het met de leesbaarheid in zonlicht, een punt waarop in het verleden heel wat toestellen met de billen bloot gingen? Verder gaan we na hoe het gesteld is met de algemene bouwkwaliteit van deze prijzige toestellen. En het zou zonde zijn om er alleen maar mee te navigeren, dus hebben we ook gekeken hoe makkelijk (of moeilijk) je je e-mails, contacten en agenda met je pc kan synchroniseren.

Mio A701

Goed navigeren op een knap scherm

IN DE DOOS

Mio is vooral bekend van zijn all-in-one navigatietoestellen, en heeft met de A701 een smartphone op basis van Windows Mobile 5. Het toestel heeft een vertrouwd langwerpig gsm-uiterlijk en beschikt over een knap aanraakgevoelig kleurenscherm met een resolutie van 240 x 320 pixels. Dat scherm bedekt zowat de hele voorkant, waardoor een numeriek klavier ontbreekt. Mio trekt alle registers open en stouwt de doos vol met een 12-volt autolader, een autohouder met zuignap, een draagtasje, een reisadapter, 2 extra styluspennen, software cd-roms en een Nederlandstalige handleiding.

IN DE AUTO

Dankzij een interne gps-antenne heeft de Mio A701 geen extra Bluetooth-gps-ontvanger nodig. Zowel binnen als buiten krijgen we binnen enkele seconden een gps-lokalisatie. Het scherm heeft een goed contrast en is goed leesbaar, zij het iets minder onder direct zonlicht. Met het volume op 100% kunnen we de navigatie-instructies van de meegeleverde en accurate MioMap-software altijd duidelijk horen. Onze autohouder met zuignap geeft echter de geest na een tijdje intensief gebruiken, net als de meegeleverde styluspennen. De bouwkwaliteit van de accessoires is niet altijd even goed bij deze Mio. Gelukkig kan je om te navigeren ook je vingers gebruiken in plaats van een styluspen.

AAN DE PC

Een smartphone die werkt op Windows Mobile 5 verbind je met je pc via de ActiveSync-software die netjes op cd-rom wordt meegeleverd. De installatie van de software en de benodigde stuurprogramma's verloopt automatisch, en de A701 wordt probleemloos door Windows herkend. Via ActiveSync kunnen we al onze e-mails, contactpersonen en agendapunten synchroniseren.

Deze Mio A701 is een goede navigatiehulp, al valt de stevigheid van de vele geleverde accessoires wat tegen.

HET VERDICT

De Mio A701 is een compacte smartphone met een groot en knap scherm, maar offert hiervoor wel een echt numeriek klavier op. De navigatie werkt goed en is verstaanbaar in een rijdende wagen. We zijn wel teleurgesteld in de stevigheid van de meegeleverde accessoires, zoals de autohouder en de styluspennen.

PRODUCENT: Mio Technology, www.mio-tech.be
PRIJS: € 549 (alleen toestel), € 649 (inclusief MioMap Belux-navigatiesoftware)

- ▲ Goede navigatie, ook in de wagen
- ▼ Bouwkwaliteit accessoires

HP iPAQ hw6915 Mobile Messenger

Breedsmoelalleskunner

IN DE DOOS

HP heeft een rijke traditie in de pda-wereld met zijn iPAQ-reeks. De hw6915 is hun nieuwste smartphone met ingebouwde navigatiemogelijkheden. Trouw aan het pda-design kreeg de hw6915 een groot scherm, waardoor het toestel breed maar plat is. Onder het scherm werd een toetsenbord met minuscule knopjes voorzien. Om krassen tegen te gaan, kan je voor het scherm een plastic klepje plaatsen. In de doos vinden we verder een draagclip, een reislader, oortelefoontjes, software en een handige cradle om het toestel in op te laden en te synchroniseren met de pc.

IN DE AUTO

Dankzij de ingebouwde gps-antenne, hoef je geen externe Bluetooth-ontvanger te gebruiken. Bij het opstarten van de navigatie duurt het een tiental seconden vooraleer we een werkende gps-verbinding hebben. Van dan af loopt het echter gesmeerd. Het signaal blijft sterk, en het grote scherm geeft duidelijk de route weer. De luidspreker gaat vrij hard, waardoor je zelfs op de autosnelweg zonder problemen de instructies hoort. Wel jammer dat een autohouder optioneel is. Positief is wel dat je de navigatiesoftware met je vingertoppen kan bedienen, door de grootte van het scherm.

AAN DE PC

Draaiend op Windows Mobile 5, kan je met de ActiveSync-software feilloos al je e-mailberichten, contacten en afspraken van Outlook synchroniseren tussen je pc en de hw6915. De installatiewizard loodst je er snel door, en de nodige software en stuurprogramma's worden automatisch voor je geïnstalleerd.

De hw 6915 Mobile Messenger is een ware alleskunner: gsm, pda én navigatietoestel in één!

HET VERDICT

De HP iPAQ hw6915 beschikt over een knap, groot scherm dat prima oogt tijdens het navigeren. De luidspreker is goed verstaanbaar en via ActiveSync synchroniseer je het toestel snel met je pc. Het toestel is wat breed voor de broekzak en het kleine toetsenbordje is niet voor dikke vingers. Maar de plastic cover voor het scherm is dan weer wel goed gevonden.

PRODUCENT: HP, www.hp.be
PRIJS: € 729 (inclusief TomTom Navigator 5 Benelux-navigatiesoftware)

- ▲ Sterk in alle functies
- ▼ Nogal breed voor de broekzak

ACCESSOIRES KOSTEN GELD

Niet alle toestellen worden met alle toeters en bellen geleverd. Zo zal je soms extra in de geldbuidel moeten tasten voor een goede autohouder en -lader (toch noodzakelijk om te navigeren in de wagen). Een degelijk draagtasje om je investering te beschermen, steekt ook niet altijd in de doos. Kijk voor je koopt dus na welke accessoires de fabrikant standaard meelevert, en welke je extra zal moeten betalen. Het prijskaartje kan dan immers danig oplopen!

BESTURINGSSYSTEMEN VAN SMARTPHONES

Koop je vandaag de dag een smartphone, dan is de kans groot dat je toestel één van de twee populairste besturingssystemen aan boord heeft: Windows Mobile of Symbian. Windows Mobile komt natuurlijk uit de Microsoft-stal, en is de laatste jaren aan een flinke opmars bezig. Tegenwoordig is Windows Mobile het kloppend hart van het gros van de nieuwe smartphones. De grote tegenhanger is het Symbian-platform, een besturingssysteem dat vooral door het Finse Nokia wordt ontwikkeld. Terwijl deze twee grote besturingssystemen elkaar bekampen, lijkt PalmOS van het gelijknamige Palm wat in de verdrukking te komen. Palm, ooit begonnen (en behoorlijk succesvol) in de pda-wereld, is op smartphonegebied eerder een kleinere speler in Europa.

Palm Treo 650

Goed hybridetoestel

IN DE DOOS

Palm is al jaren een bekende naam in pda-land, en heeft met zijn Treo-reeks ook smartphones in huis. De Treo 650 beschikt over een vrij groot scherm met daaronder een klein toetsenbord. De Treo voelt stevig en vrij zwaar aan, en is qua grootte een echte kruising tussen een gsm en een pda. Zijn karakteristieke antenne heeft evenveel voor- als tegenstanders. In de doos vinden we een handleiding (niet Nederlandstalig), enkele software cd-roms, een reislader en een synchronisatiekabel voor de pc.

IN DE AUTO

De Treo 650 beschikt niet over een interne gps-ontvanger, maar kan via Bluetooth wel draadloos met een extern exemplaar verbonden worden. De gps-fix gebeurt na enkele seconden, en de schermgrootte volstaat om aangenaam te navigeren. Dankzij het grote touchscreen kan je ook je vingertoppen inschakelen om het toestel te bedienen. Minpunt is wel de plaatsing van de luidspreker aan de achterkant van het toestel. Die luidspreker gaat redelijk hard, maar is door zijn plaatsing moeilijker hoorbaar.

De Palm Treo 650 is snel en heeft een aangenaam scherm, maar de plaatsing van de luidspreker maakt het minder verstaanbaar in de wagen.

AAN DE PC

Palm levert de Treo 650 met zijn eigen PalmOS als besturingssysteem. Op de cd-rom krijg je de software die je nodig hebt om de smartphone met je Windows-pc te synchroniseren. Via een wizard wordt de software voor je geïnstalleerd, en na een druk op de knop van de synchronisatiekabel worden je Outlook-gegevens uitgewisseld.

HET VERDICT

De Palm is een stevige smartphone met een knap scherm. Maar het ontbreken van een interne gps-ontvanger en de plaatsing van de luidspreker op de achterkant van het toestel maken hem wat minder geschikt voor autonavigatie.

PRODUCENT: Palm, http://euro.palm.com/be
PRIJS: € 599 (alleen toestel)

- ▲ Snelle start navigatie
- ▼ Luidspreker op achterkant toestel is te stil in de wagen

MAAK EEN NAVIGATIETOESTEL VAN JE SMARTPHONE!

Heb je nog maar pas zo'n smartphone gekocht, maar dan zonder navigatiefunctie? Geen probleem, want je kan een extra navigatiepakket voor je nieuwe speeltje aanschaffen. Zo'n pakket bestaat meestal uit de navigatiesoftware en een *Bluetooth*-gps-ontvanger waarmee je draadloos gps-satellieten kan oppikken. De installatie van die software is eenvoudig. Het is wel even opletten geblazen vooraleer je je euro's over de toonbank gooit, want je moet een pakket kopen dat past bij het besturingssysteem van je pda of smartphone. Controleer dus in de handleiding van je toestel eerst welk besturingssysteem het gebruikt. Zo zullen Nokia-toestellen op Symbian draaien, en vele andere smartphones op Windows Mobile. Ben je niet zeker? Vraag dan altijd raad aan de verkoper!

VAKTAAL | A - M | N - Z

BLUETOOTH: Standaard waarmee gegevens over relatief korte afstand (maximum 5 tot 10 meter) verstuurd kunnen worden. Vaak gaat het om communicatie tussen pc's, printers, gsm's, pda's of gps-ontvangers.

WIE WIL RIJDEN, MOET LIJDEN

Hoezeer de producenten van navigatiesoftware ook hun best doen om alles kinderlijk eenvoudig te laten lijken, een zekere nuchterheid kan zeker geen kwaad. Het is namelijk niet allemaal rozengeur en maneschijn bij navigatiesmartphones, zo hebben we eigenhandig mogen ontdekken tijdens deze test. De eerste problemen duiken op voor je een kilometer hebt genavigeerd. Denk maar aan de verschillende soorten besturingssystemen bij de smartphones. Voor ieder type (Windows Mobile, PalmOS, Symbian) bestaat er meestal een aangepaste versie van de software. Zo zal een kaartje met de navigatiesoftware voor een Windows Mobile-smartphone helemaal niet werken in een Symbian-gestuurd toestel.
Meteen het volgende probleem: geheugenkaartjes. De smartphones gebruiken verschillende types geheugenkaartjes, zoals *SD*, *miniSD* en *MMC*. Hierdoor kan het zijn dat je de juiste software koopt, maar die op een geheugenkaartje krijgt die niet in jouw smartphone past! Je zal dan zelf het juiste geheugenkaartje moeten kopen, en de inhoud van de originele (maar niet passende) kaart kopiëren naar je gekocht exemplaar. Intussen ben je dus nog altijd niet aan het navigeren.

Nu volgt het ingeven van een reeks codes om je software te activeren via het internet, en misschien moet je er ook nog eens voor zorgen dat je Bluetooth-gps-ontvanger beste maatjes wordt met je smartphone. En als je dan eindelijk popelend van ongeduld plaatsneemt achter het stuur, zou het nog kunnen dat je geen autohouder voor het toestel hebt. Gelukkig bezorgt de synchronisatiesoftware van alle geteste toestellen je geen verdere slapeloze nachten, tenminste als je MS Outlook gebruikt, en niet Outlook Express.
Een gouden raad: laat je uitgebreid informeren door de verkoper en vraag hem om je smartphone gebruiksklaar voor navigatie te maken. Je betaalt er tenslotte genoeg voor!

i-mate K-JAM (Qtek 9100)

Snel en gebruiksvriendelijk

IN DE DOOS

De i-mate K-JAM gaat ook door het leven als een Qtek 9100, en is op dit moment een populair toestel door zijn grote aanraakgevoelig kleurenscherm en volwaardig toetsenbord dat via een schuifmechanisme kan openklappen. In de doos vinden we een dikke Engelstalige handleiding, een reislader, een draagtasje, oortelefoontjes, een usb-synchronisatiekabel en de software cd-rom met stuurprogramma's en pc-synchronisatiesoftware.

IN DE AUTO

Ook deze K-JAM moet met behulp van een externe Bluetooth-ontvanger verbinding maken met gps-satellieten. De verbinding wordt snel opgezet, en we kunnen meteen navigeren. Het grote kleurenscherm geeft prima de te volgen route weer – ook onder direct zonlicht – en met je vingers kan je snel navigeren. Het volume kan handig via een knopje op de zijkant van het toestel geregeld worden, en is goed verstaanbaar in een rijdende wagen. We missen wel een autohouder, die slechts optioneel verkrijgbaar is.

Deze K-JAM heeft als troef een knap scherm en een groot toetsenbord, maar mist een ingebouwde gps-ontvanger om als navigatiewinnaar uit de bus te komen.

AAN DE PC

Net als de andere smartphones die draaien op Windows Mobile, wordt de K-JAM via ActiveSync met je pc verbonden. De wizard loodst je in enkele stappen door de installatie. E-mailberichten, agenda, en gegevens van contactpersonen worden daarna snel uitgewisseld met Outlook.

HET VERDICT

De i-mate K-JAM is een knappe smartphone met een groot toetsenbord dat zich prima leent tot navigatie. Spijtig dat er geen interne gps-ontvanger voorzien werd, want dan zou dit toestel zeker aan te raden zijn.

PRODUCENT: i-mate, www.clubimate.com
PRIJS: € 600 (alleen toestel)

- ▲ Goed scherm en groot toetsenbord
- ▼ Geen interne gps-ontvanger

Nokia E61

Aangenaam toetsenbord

IN DE DOOS

De nieuwe Nokia E61 heeft een groot kleurenscherm, maar spijtig genoeg is het geen touchscreen. Het kleine toetsenbord onderaan het toestel typt dan weer vlotter dan bij de concurrentie. Het toestel voelt stevig aan en is prima afgewerkt, al missen we wel een interne gps-ontvanger. In de doos vinden we verder een uitgebreide Nederlandstalige handleiding, oortelefoontjes, een reislader, een synchronisatiekabel en de Nokia PC Suite-synchronisatiesoftware.

IN DE AUTO

Deze E61 heeft het nieuwste Symbian-besturingssysteem aan boord, en dat wordt nog niet door alle navigatiesoftware ondersteund. Na enkele verwoede pogingen kunnen we dan toch onze route uitstippelen. De verbinding met de gps-satellieten verloopt snel via een externe Bluetooth-ontvanger, en het grote scherm is zelfs in fel zonlicht vrij goed leesbaar. De luidspreker van de E61 heeft ook geen probleem om het omgevingsgeluid van een rijdende wagen te overstemmen. Wel spijtig dat het scherm geen touchscreen is, waardoor we de navigatiesoftware enkel met het toetsenbord kunnen bedienen.

AAN DE PC

Nokia levert de PC Suite-software om de E61 te synchroniseren met een Windows-pc. Net als bij de andere testdeelnemers legt de wizard het installatieparcours feilloos af. Al onze e-mails, agendapunten en contactpersonen worden in een wip gesynchroniseerd.

De stijlvolle Nokia E61 is prima en stevig afgewerkt, maar moet het doen zonder touchscreen en gps-ontvanger.

HET VERDICT

De Nokia E61 is een prima smartphone met een aangenaam toetsenbord. Maar om te navigeren zouden een touchscreen en een interne gps-ontvanger wel handiger zijn.

PRODUCENT: Nokia, www.nokia.be
PRIJS: € 434 (alleen toestel)

- ▲ Stevige bouwkwaliteit
- ▼ Geen touchscreen

CONCLUSIE

Een smartphone is een fijn toestel voor wie slechts één toestel voor al zijn multimedia- en navigatienoden wil hebben. Op navigatievlak kunnen de toestellen ook een aardig rapport voorleggen, al is het gebruiksgemak zeker niet zoals bij een all-in-one navigatietoestel. Heb je graag één duivel-doet-al toestel en/of wil je navigeren tijdens het wandelen of fietsen? Dan is een smartphone met navigatiesoftware zeker het overwegen waard. In onze test komt de HP iPAQ hw6915 als winnaar naar voren. Het toestel is een knappe kruisbestuiving tussen een gsm en een pda, en dankzij de ingebouwde gps-ontvanger is het ook ineens een compact navigatietoestel. Voel jij niet de nood om altijd en overal je e-mails te lezen? Gebruik je wel alle functies die zo'n smartphone heeft? Als je antwoord neen is, dan is de investering in een smartphone misschien wat overdreven, en dan ben je beter af met een gewone gsm en zo'n gebruiksvriendelijk all-in-one navigatiesysteem. ♦

DE NAVIGATIEHULPJES

De toestellen werden getest met hun meegeleverde navigatiesoftware. Indien die er niet was, werd er de navigatiesoftware van TomTom www.tomtom.be of Wayfinder www.wayfinder.com op geïnstalleerd. TomTom komt voorgeïnstalleerd op een geheugenkaartje en moet je in principe gewoon inpluggen en opstarten. De nieuwe Nokia E61 lust op dit moment nog geen TomTom, en werd daarom voorzien van Wayfinder Navigator, een navigatieprogramma dat de meest recente kaarten downloadt via een *GPRS*-verbinding, in plaats van alles op een geheugenkaartje te bewaren.
TomTom Navigator 5 kost € 172, inclusief een Bluetooth-gps-ontvanger. Bij concurrent Wayfinder Navigator leg je hiervoor € 179 neer. Voor Wayfinder moet je er ook nog de kosten van een GPRS-verbinding met je mobiele telefoonprovider bijtellen. Ook hier weer geven we dezelfde raad: informeer je grondig bij de verkoper over deze extra kosten, want er bestaan honderd-en-een GPRS-tarieven.

VAKTAAL A - M N - Z

GPRS: Met GPRS kan je sneller surfen met je gsm. De verstuurde en ontvangen data wordt namelijk in stukjes over het netwerk verstuurd, en niet in één keer. In de praktijk haal je met GPRS snelheden tot zo'n 50 Kbps, te vergelijken met een analoge modem. GPRS wordt meestal per KB gefactureerd, en niet per tijdseenheid.

MINISD: Nieuw type geheugenkaart dat in vele opzichten lijkt op het klassieke SD-kaartje, maar een pak kleiner is en geen extra veiligheidsmogelijkheden heeft.

MMC: Type geheugenkaart met flashgeugen dat soms in digitale fotoapparaten of pda's wordt gebruikt. Een MMC-kaart is amper één millimeter dik.

SD: Type geheugenkaart met flashgeugen dat soms in digitale fotoapparaten of pda's wordt gebruikt. Een SD-kaart is amper één millimeter dik en heeft extra veiligheidsmogelijkheden.